

Forbindelse med det øvrige under Underviisningsministeriet henhørende Underviisningsvæsen.

Fleertallet har vel foreslaaet, at den skal henlægges under dette Ministerium, men holder ligesuldt fast paa, at den skal vedblive at bestaae som en særegen Højskole for de i Lovudkastet nævnte Fag og for Forstvidenskab og Gartnerkunst; vi mene derimod, at en stor Deel af de Discipliner, som efter Commissionsbetænkningen skulle foredrages der, bør udsøndres fra den og henlægges til andre Steder.

Der er flere Underviisningsgrene, som have det samme Grundlag i Naturvidenskaberne; derfor bør disse i deres Almindelighed doceres sælles for alle dem, som søge denne Underviisning. Det er ikke alene Veterinærelever, vordende Landinspecteurer og Landmænd, men ogsaa Forstlevever, Gartnere og tildeels Industridrivende, som søge en saadan Underviisning i Naturvidenskaberne, uden at kunne gjennemgaae et fuldstændigt Cursus ved polyteknisk Skole, saaledes som dette for Tiden er. Vi mene, at med de Kræfter, som staae Underviisningsministeren til Raadighed, maa det være ham let at ordne et saadant almindeligt Cursus i Naturvidenskaber, hvortil saavel Studerende som Ustudeerte skulle have Adgang, og vi troe, at det maa blive en betydelig Besparelse paa Kræfter, naar saaledes de Underviisningsfag, som ere sælles for flere Lærestalter, udsøndres fra disse, og at det tillige har den Fordeel, at flere Ustudeerte, som kunne ønske at deeltage i et saadant Cursus, faae Leilighed til at gjøre det. Herved vil altsaa for en Deel det Maal naaes, som er tilfjættet ved Landbohøjskolen, og det uden en forøget Udgift fra Statskassens Side.

Hvad derimod angaaer den Underviisning, som er egen for den specielle Jagdannelse, da maa den for Veterinærelevernes Vedkommende ligesom hidtil meddeles paa Veterinærskolen. Denne maa altsaa vedblive at bestaae som Hospital for syge Dyr og en Underviisningsanstalt i Dyrslægevidenskaben; derimod

skal den ikke give sig af med at docere Naturvidenskaberne i deres Almindelighed.

Med Hensyn til vordende Landinspecteurers Underviisning maa gjælde det Samme, nemlig at de med Hensyn til den almindelige Underviisning i Naturvidenskaber maae henvises til, hvor denne meddeles, og at deres specielle Jagdannelse meddeles dem ligesom hidtil.

Derneft have vi taget under Overveielse, hvorvidt vi kunne tilraade, at Staten paa en saadan Maade tager sig af Landmændenes Jagdannelse, som er foreslaaet. Det maa her fremhæves, at det er en Jagdannelse for unge Mænd, som ville indtræde i alveles privat Stilling, hvortil Staten ikke fordrer nogen som helst Qualification, bestemt ved en Examen, og derfor forekommer det os rigtigt at see hen til, hvad der er Sædvane ved lignende Forhold. Vi have da meent at have et analogt Forhold i Bondehøjskolerne; deres Hensigt er ligeledes at meddele unge Mennesker, som ogsaa agte at forblive i private Stillinger, saavel en almindelig Dannelse som speciel Jagdannelse. Disse Lærestalter ere opstaaede ved private Sammenfud til deres Dyrrettelse og fortsatte Bestaaen, men Staten er kommen dem tilhjælp og har ydet dem et aarligt Pengetilfud. Vi have fremdeles et lignende Institut i Navigationskolen; det er oprettet og holdt vedlige ved private Sammenfud; men det faaer en aarlig Understøttelse af Statskassen i Forhold til de private Bidrag. Her kunde være endog en mere speciel Grund for Staten til at bestride alle Udgifterne, idet det er een af Staten paalagt Forpligtelse for Skibsførere og Styrmand at tage Examen for at kunne indtræde i deres forøvrigt alveles private Stilling.

Vi mene derfor, at man med Hensyn til en theoretisk Landbohøjskole maa gaae frem paa samme Maade som med de her nævnte Lærestalter.